

Zarandul

ORGAN INDEPENDENT — CULTURAL, ECONOMIC ȘI DE INFORMAȚII — DIN VALEA CRIȘULUI ALB

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BRAD

ABONAMENTE: 100 lei anual, 6 luni 60 lei
Instituții și bănci 150 lei
Muncitorii minieri și muncitorii agricultori 50 lei

APARE ÎN FIECARE JOI

Redactor responsabil: G. E. CAMBER

Ziua de 10 Mai la Brad

De mult nu i a fost dat orașelului nostru să trăiască o zi solemnă și măreață ca ziua de 10 Maiu 1935.

O zi plină de soare, voie bună, cu lucruri de baionetă și sunet de fanfară.

Încă de dimineață piața mare a Bradului se populează cu acei care-și iubesc țara și sunt bucuroși să audă cuvinte înălțătoare despre neamul românesc și faptele sale.

Voinici și mândri apar vânătorii Batalionului II, și se încolonează cu drapelul și orchestra în frunte.

Le urmează tinerii premilitari, apoi voluntarii, cluburile sportive și școlile.

Două tribune adăposteau persoanele oficiale și doamnele.

La orele 10 își face apariția comandantul garnizoanei dl Lt. Col. Grigorovici, însoțit de dñii Prim-pretor Nistor și Primar Bocăescu.

Se oficiază un Te-Deum, după care dl. C. Ciocan rostește o cuvântare, în care arată că ziua de 10 Maiu este pentru neamul românesc ziua învierii. Urmează dl. Lt. Col. Grigorovici, care în câteva cuvinte adresate ostașilor, le reimprespătează istoria faptelor întâmplare în această zi măreață.

Corul liceului sub conducerea dlui pr. Părvu a executat programul muzical.

Urmează defilările: Puii de șoimi formează defilația publicului. Dl. P. Guga, organizatorul acestei minuscule armate, merită felicitări.

Se perindă restul elevilor de școală primară, — cari era bine dacă ar fi fost „trîiați” nițel, — ucenicii și societățile sportive „Juventus” și „Mica”.

Iată-i și pe viitorii ostași, tinerii premilitari ai Subcentrului Brad, cari în frunte cu dl. avacat Remus Gabar, dau onorul, autorităților și Comandantului Centrului Dl. Alex. Bușu. Această organizațiune premilitară, având în vedere rezultatele de până acum, ar merita mai mult sprijin din partea persoanelor publice și particulare.

Urmează Batalionul II V. M., care precedat de Comandantul său Dl. Lt. col. Rottenburg, defilează într'un mod impecabil.

Fastul, și-n același timp disciplina și ordinea pe cari viața militară le radiază în jurul său, au dat acestei sărbători o notă măreață și distinsă, cu totul alta decât aceea din anii precedenți.

Acestea fiind spuse, nu putem decât să strigăm și noi: Trăiască toți acei cari au participat la această sărbătoare măreață, având cugetul curat și sincer, iar acei cari — fără motiv just — au lipsit, ca ceara în fața flăcării să se topească și ca fumul, alungat de vânt, să dispară.

Și... din fericire, prevedem că acest hotărîtor ceas nu este departe!

E. A.

Convocare

Comitetul școlar al școalelor primare și de copii mici din Brad va ținea

Adunarea generală

în 26 Mai a. c. ora 12 în localul școlii primare de băieți, la care părinții elevilor sunt rugați a lua parte. Intrucât nu se vor întruni membrii în număr deajuns Adunarea se va ținea în 2 Iunie la aceeași oră și în același local.

Comitetul

D. PAUL BONCOUR ne vorbește

Rolul presei provinciale. Impresiile ilustrului oaspete. Interviewul acordat corespondentului nostru din Capitală

Cu prilejul sosirii d-sale în Capitală, d. Paul Boncour, fost prim-ministru și ministru de externe al Franței, a acordat un interview d-rei Cella Ciornea, redactoare la „Serviciul Presei”, corespondenta noastră din Capitală.

La cele câteva întrebări puse fostului președinte de consiliu, d. Paul Boncour a răspuns cu o extremă amabilitate și sinceritate.

Impresiile d-lui Boncour

— Ce impresii v'a lăsat țara noastră și în special orașele de provincie pe care le-ați traversat?

— Orașele dvs. mi-au lăsat o impresie mișcătoare și de neuitat. Simpatia și căldura cu care am fost întâmpinat pretutindeni, îmi vor aduce totdeauna aminte de țara dvs., atât de frumoasă, care și-a legat viitorul de țara mea.

Rolul presei provinciale

La întrebarea care e după d-sa rolul presei provinciale, d. Paul Boncour a răspuns:

Rolul presei din provincie este foarte important și uneori mai important decât al presei din Capitală.

Valoarea cea mare a presei din provincie se observă în procesul de formare al opiniei publice, mai ales în timpul alegerilor. La noi, în Franța, presa pariziană sprijină dezvoltarea celei din provincie.

Explicația fenomenului acesta e simplă: Marea majoritate a alegătorilor nu se află în Capitală, ci în provincie.

Presa provincială are o importanță covârșitoare în special în regiunile îndepărtate. Ar fi suficient să vă citez numai câteva ziare provinciale din Franța, spre a vă da seama de importanța lor. Notez: Sud-Est, Dépêche de Toulouse, Le Petit Provençal, Petite Marseille, Le Petite Gironde, La Presse de Bordeaux, etc. etc.

Ceva despre „Serviciul Presei”

D. Boncour a primit apoi dela Serviciul Presei, un plic voluminos, cuprinzând, sub formă de tăeturi, tot ce s'a scris asupra d-sale în presa din toată lumea. Vădit surprins de existența unui serviciu de documentare în țara noastră, d. Boncour a felicitat Serviciul Presei, adăugând apoi:

— Această secție a agenției dvs., care urmărește tot ce se publică asupra personalităților și instituțiilor este foarte utilă și îmi dau seama de munca pe care o depuneți.

Cu aceasta a luat sfârșit interviewul nostru cu fostul președinte de consiliu al Franței, căruia i-am mulțumit călduros pentru cuvintele de apreciere la adresa presei provinciale.

Programul învățătorilor Cercului Cult. Brad. în ziua de 19 Mai.

1. Hristos a înviat — cor.
2. Cuvânt de deschidere.
3. Dna Irina Damian vorbește despre: [Gospodărie.
4. Primăvara — cor.
5. 3 declamări — cl. I.
6. Rodica — cor.
7. Dans național
8. Dialog
9. Conferință — Livia Veselie.
10. A trecut iarna geroasă — cor.
11. 3 declamări cl. II-IV.
12. Dans național
13. 3 declamări cl. V-VII.
14. Bătrânii — cor.

Știri din Zarand

— Luni 13 Mai trenul care pleacă din Brad la 730 dimineața în dreptul comunei Vața de jos, a sărit mașina și câteva vagoane depe linie prăvălindu-se într'un șanț adânc de 10 m.

Printre călători au fost câțiva grav răniți și din Brad și Baia de Criș. Protopopul Bolboacă, în urma rănilor grave primite în acest accident, e în agonie.

— Din nebagărea de seamă a unui nepot al său s'a aprins șura-magazia a d. Draia. Pagubele se ridică la 100000 lei.

— Copilul Petru David a săteanului

S. David din Junca, fiind lăsat singur acasă, și având vârsta numai de 2 ani jucându-se prin curtea casei, a picat într'o baltă și s'a înecat.

Nefricita mamă și-a înmormântat copilul zilele trecute.

— La 1 Iunie la Brad va fi congresul învățătorilor din Jud. Hunedoara.

— Sub conducerea d. Emi Fugată, funcționarii administ. a societății „Mica” au aranjat în seara zilei de 11 Mai o reușită producție teatrală.

S'a jucat comedia în trei acte: Ministru fără portofoliu de A. Baculea. Dra Lucia Barna și-a trăit rolul.

Mai amintim pe dra Maria Florea, Tuța Lazăr dñii Liviu Tirica și Clej Sabin.

Orbul minune

În Los Angeles medicii sunt preocupați de un caz cu adevărat extraordinar. Un țăran, anume Martínez Alvara, orb din naștere, este dotat cu compensațiuni neobișnuite care îl păgubesc aproape complet de organul de care este lipsit.

Fără a vedea, Martínez poate descrie peisajele, culorile care înconjoară. El merge pe stradă cu siguranța unui om. complet sănătos, se bucură de lumina soarelui și albastrul cerului. Medicii studiază acest caz cu adevărat extraordinar.

Dacă toți orbii s'ar bucura de aceste calități, suferința lor ar fi fără îndolală mult diminuată.

Cronica medicală

Moartea

de d. prof. dr. Iverdon

Moartea este încetarea vieții. Acest fenomen care îngrozește atât pe oameni survine în chip gradat.

Poporul socotește ca mort pe omul care și-a dat sufletul, adică nu mai respiră. Or se poate întâmpla să fie vorba de o moarte aparentă, iar nu reală. De multe ori, „mortul“ poate fi readus la viață printr-o simplă injecție cu adrenalina sau prin masajul inimii. În unele cazuri s'au obținut reînvieri, după o oră și jumătate dela producerea morții aparente. În special cei „morți“ prin electrocuciune, pot fi readuși la viață.

Uneori, medicii sunt nevoiți să readucă la viață pentru câteva ore și oameni cari au suferit de boli incurabile. Omul este înviat injecții de adrenalină sau prin masajul inimii și după ce a susținut prin aceste mijloace artificiale, în viață, pentru a-și desemna moștenitorii averii sau pentru a depune într-o anchetă asupra unei crime, etc., e lăsat din nou fără injecții, pentruca moartea să se apropie din nou de astădată definitiv de „înviat“.

Nu e vorba propriu zis de o înviere care pare ceva extraordinar pentru oamenii simpli ci de prelungirea agoniei, căci viața nu încetează deodată în toate organele, țesuturile și celulele. Astfel s'a stabilit că spermatozoizii unui bărbat mort de câteva zile au fost capabili de a fecunda.

Probleme sociale.

Societatea morții

Europa bătrânul continent creator, stăpânitorul unei civilizații înaintate, se prăbusește. Brațele vânoase ale oțelului și ale schișelor, cuprind și zdrobesc din zi în zi, ceea ce a mai rămas omenesc, în cei cari se mai numesc oameni.

Căci toate cuceririle pe cari știința sau tehnica le-au făcut, nu se întorc decât contra omenirii ce ar trebui să evolueze în lumina descoperirilor. Nevoia lor de răspândire — și care le-ar da caracterul universal — ar înfrânți popoarele și le-ar arăta, că nu dorințele unei marionete naziste, ce joacă dansul morții, sunt cântecele războinice ce le trambitează soldații sau sclavii unei armate infometate. Nu, ci inovații măcelurilor îngrozitoare. În fața tuturor conducătorilor și înaintea tuturor intereselor naționale există o problemă care distruge întreg sistemul actual politic internațional.

Politica înarmărilor este marea problemă asupra căreia nu au reflectat conducătorii popoarelor, căci ei au fost orbiți. Scăpărea aurului a cântărit mai greu decât sufletele oamenilor. Politica traficantilor de armament a reușit. Ei au dat o lovitură fastuoasă în 1914 și pregătesc a doua, pentru timpul de față.

Și nimeni nu protestează contra acestor profitori paraziti ai societății umane.

Săndulescu Virginia

Nici într-o zi Săndulescu Virginia nu fu atât de tristă ca'n ziua când a dat teză la istorie. Era teza din trimestrul al treilea. Cu toate că'ncelelalte trimestre luase note bune simțea ceva nostalgic în sufletul ei și din acel „ceva“ trebuia să isbucnească un adevăr înmormântat de mult...

Săndulescu Virginia, elevă în clasa VII. de liceu, e fiică unui mare proprietar. Tatăl ei, Corneliu Săndulescu — fost în nenumărate rânduri deputat — se bucura de mare simpatie printre intelectuali. Asemenea și soția lui, institutoare în localitate.

Virginia — singura lor odraslă — nu fusese atât de sânguitoare la învățătură și pentru aceasta s'au gândit să-i ia un mediator...

*

E noapte frumoasă de lunie...

Până târziu, Virginia citise cu glas tare toate bucățile din istorie ce credea că i se va da la teză.

Totuși, cu marile eforturi ce le făcea, parcă intra pe-o ureche și ieșea pe alta...

Din umbra nopții, din mireasma florilor pudrate cu aurul lunii, apărea — ca un

Lupta mare, pe care o dau politicienii pentru pace, se caracterizează prin tratatele de pace, cari sunt adevărate alianțe armate. Oare cine va face războiul de mâine, dacă nu părinții noștri, frații noștri, prietenii noștri. Și contra acestui rău universal, împotriva acestei organizațiuni internaționale a morții, trebuie să se ridice orice om conștient, orice om liber și care ține la demnitatea sa.

Interesele naționale nu vor fi servite prin favorizarea unei industrii ce schimbă fațada politică a unui Stat. Oricât de influentă ar fi, societatea morții trebuie înfrântă și atunci, adevăratul ideal național va răsări din sufletele oamenilor, cari vor apăra pământul lor cu un țel înalt și nobil: Patria.

— Oameni cu ochii de sticlă. Tot în America, țara tuturor originalilor și originalităților, a avut loc de curând, un congres al oamenilor cu un ochiu de sticlă.

Ei sunt constituiți într'un club, iar președintele lor e un vestit explorator tibetan, care și-a pierdut ochiul la o vânătoare de tigrii. Clubul a luat ființă, din dorința de a stimula, prin premii însemnate, pe oculiști. Se instituie premii fabuloase pentru protezele oculare cele mai perfecte.

Până acum, sute de memorii — unele aparținând unor savanți cu renume mondial — au fost depuse la secretariatul biroului, însărcinat cu trierea lor. Dar ceace a provocat uimirea întregului club, a fost proiectul unui tânăr chirurg suedez, dr. Sjörsen care pretinde că poate să înlocuiască ochiul bolnav, cu un ochiu de maimuță pe care îl grefează direct în orbită.

— Munți de aur în lună. Ultimele cercetări ale astronomilor americani aduc cu precizie știrea că în lună s'ar afla cantități enorme de aur. O societate pe acțiuni a fost constituită pentruca să se pună în valoare această știre senzatională. Marcel Morgan, un vestit constructor de mașini aerodinamice, a primit comanda pentru execuția unui avion cu rachete. Expediția în lună urmează să aibă loc în toamna aceasta.

— Cea mai mare budincă din lume. În Anglia, cu ocazia Paștilor, în bucătăriile palatului din Birmingham s'a preparat cea mai mare budincă din lume. Un cuptor special a fost construit în anul 1543, de când există obiceiul să se facă această budincă tradițională. În prima zi de Paști ea se împarte membrilor familiei regale, înaltului cler, miniștrilor, parlamentarilor și membrilor Camerei Lorzilor.

— Corabia lui Columb. Cu ocazia târgului de mostre care urmează să aibă loc la Barcelona, se fac de pe acum pregătiri febrile. Intrucât urmează să se facă și o retrospectivă a lui Columb, cu ocazia împlinirii a 502 ani dela descoperirea Americii. Cu acest prilej se va reconstitui și corabia care a traversat pentru prime oară oceanul și a reușit să atingă țărmul noului continent.

— Un sinucigaș norocos. La hotelul Beausejour, Geneva, s'a sinucis de curând, d. Jean Albert, a cărut viață aventuroasă era cunoscută de toate cercurile mondene din Elveția. Încercarea sa însă a ratat, deoarece otrava pe care și-o administrase în grabă, fusese o simplă loțiune pentru creșterea părului.

făt-frumos — figura tânărului profesor Eugen Negrea... Arunca cartea și rămânea ceasuri nenumărate cu capul între mâini, iar buclele-i de aur se lăsau pe masă, ca un asfințit pe lacuri...

Închidea ochii pentru a avea alături de ea imaginea profesorului, întindea brațele cu o timiditate copilărească și cu toate că era severul profesor, cuprinsă de un sbucium sufletească, dureros și dulce, vroia să-l cuprindă în brațe și cu o sete nebună să-l sărute mult... mult de tot — ca altă dată — chiar de-ar fi lăsat-o corigentă... La aceste gânduri, răsese...

Și ce amintiri îi răscolea sufletul în aceste momente!...

Profesorul Negrea, severul profesor de astăzi, fusese studentul Negrea anul doi la facultate, când o meditase și stătea în gazdă la ei...

*

Cu toate că învăța dinisor și cu toate că era în clasa V-a, tatăl ei — deputat în acel timp — se ruga de unul din profesori pentru a-i recomanda un student bun pentru meditația fiicei sale, de preferat un student dela țară. În tot cazul, vroia un student bun și serios...

Coroiu în film

Industria noastră de filme, care e abia în fașe, a dat cu oștea în gard. Graba de a turna și imoraliza un borfaș, care nu are nimic din alura haiducilor, descriși de Bucura Dumbravă, dovedește o comlectălipsă de seriozitate.

Societatea de azi este destul de meschină, coruptă, hrăpărească și lipsită de scrupul, ca să mai avem nevoie și de filmul corupător.

Hollywoudul, sub presiunea opiniei publice, abandonat până și libertinajul, considerat ca potrivnic moralei. Cu toată goana după senzational, nici unui regisor american, nu i-ar fi trecut prin cap, să toarne în film, isprăvile gangsterului Dillinger, sau mârșavul act de furt pruncuciderea lui Hauptmann.

Pe Coroiu nu l-a mânat în codru, ca pe haiducii de odinioară, nedreptățile sociale, sau luptele duse pentru drepturile poporului. El nu este un erou. Coroiu a bătut potecile codrului, pentru că așa își câștiga mai din plin traiul de toate zilele. Aceasta are în firea lui de parazit social, lipsit de respect pentru bunul altuia. Elemente de acestea, avem cu duiumul Parazitismul nu mai trebuie încurajat. Și cu atât mai puțin prin film, la care are acces și tineretul, acest tineret atât de influențabil atât de ușor de modelat sufletește.

E probabil că inițiatorii „filmului Coroiu“ s'au gândit la succesul material. Voiau să dea lovitură. Socoteala însă a fost greșită. Opinia publică conștientă nu va tolera acest film, care de altfel, e confiscat. Chir scos de sub operliște, el va rula în fața unor săli aproape goale.

— La 15 Mai reappare revista „Vegetarismul“ sub conducerea d-lui I. Ionescu-Căpățână.

Redacția București 5, Str. Dr. Ist ate, 10.

Adevăratul

VICHİ ROMÂNESC

MATILD

Domnitorul tuturor Borvizelor

A SOSIT!

A SOSIT!

Apă minerală din
VÂLCELEELÖPATAKI
ISVORUL ELISABETA

Depozitar SIGISMUND KUGEL BRAD

Fu recomandat Negrea, fiind cel mai bun student dela litere, băiat dela țară și foarte cuminte. În schimbul meditației, lui Negrea i se dădea masă și o cameră pentru dormit. Era foarte mulțumit și lecțiile au început cu mult interes depus din partea lui pentru ca Virginia să fie primă la ori și ce obiect.

Virginia, drăgălașa și sburdalnică Virginie a celor 17 ani, cu ochi albaștri ca seninul nevinovat al cerului și a cărei sprințene încadrau ochii ștregărești ca niște semne de întrebare, învăța cu toată sârguința, lucru care făcea pe tânărul student să se ocupe tot mai mult de ea...

La sfârșitul anului, Virginie luă premiul I.

Câtă bucurie pentru ea și părinți și ce banchet au făcut!... Muzică și dans și... ea dansase mult cu profesorul ei...

*

Începuse vacanța... Era într-o seară frumoasă cu lună plină și poezie... Stelele de strajă împrejurul lunii, priveau cu foc spre furnicarul de pe pământ...

Pe stradă, sgomot asurzitor...

Federația presei din Provincie la „SERVICIUL PRESEI“

Noua agenție de presă, „Serviciul Presei“, care editează un buletin al presei din provincie și e în strânse legături cu mai toți directorii de publicațiuni din țară, a primit deunăzi, pe membrii Federației presei din provincie, în frunte cu d. G. M. Ivanov.

Au participat vreo 70 de ziariști din provincie și Capitală. Conducătorii „Serviciului Presei“ au oferit cu acest prilej, un sediu permanent Federației în birourile ei, astfel că începând de azi, Federația presei din provincie, va avea un sediu și în București, Pasajul Imobiliara, Scara C, unde urmează a i se trimite de acum încolo și corespondența.

Ziariștii provinciali au fost primiți cu brațele deschise de confracții lor din Capitală.

La un pahar cu vin, inimile s'au deschis și s'au rostit cuvinte de prețuire reciprocă, din care s'a desprins constatarea că de azi înainte, intelectualitatea țării nu mai admite nici o dife-

rență între presa din Capitală și cea din provincie, recunoscându-se că presa din provincie joacă și în țara noastră un rol — dacă nu mai important — cel puțin egal cu cel din capitala țării.

Meritul revine în primul rând presei provinciale și conducătorilor ei. Iar „Serviciul Presei“, care și-a propus să înlesnească această recunoaștere, merită un cuvânt de laudă.

Dr. Alexandru Vaida-Voevod

despre „poezia care reprezintă vigoarea neamului“.

Revista „Plaiuri Hunedorene“ din Deva publică în numărul de luna Martie 1935, următoarele afirmații dintr-o recentă conferință a fostului prim ministru, dr. Alexandru Vaida-Voevod:

»Voi cita ca o pildă — spune dr. Alexandru Vaida-Voevod — ca un tip reprezentativ, cazul pe care-l observ de ani de zile cazul poetului nostru Aron Cotruș. Cei mai mulți nu-l cunosc, o văd din tăcerea dv. E firesc. Nu o spun ca un reproș, o constat ca o stare de fapt firească.

»Luați Dv. presa noastră, cotidienele afară de unul sau două, luați criticele și recenzunile din diferite publicații periodice, pe Cotruș nu-l veți afla nicaieri, pentru că în contra lui s'a dat sentința, pentru că poezia lui reprezintă vigoarea acestui neam de valahi. (Aplauze). De aceea poezia lui Cotruș în România Mare, trebuie să fie inexistentă, să se pară că numele acestui poet este pus sub blestem național. Dar fac apel la Dv., revoltați-vă, citiți-le, faceți să pătrundă în sufletul copiilor, pentru că acestora le va reveni libertatea și bogăția viitoare (Strigăte îndelungate de bravo)

»Și să nu fiu fals înțeles. Eu nu am de aface cu persoana Cotruș, eu am de aface cu o manifestație culturală atunci, când îl prezint dv. (Pasaj din conferință: »Despre situația elementului românesc în întreprinderi).

O carte veche

În micuța biserică a Băiței am găsit câteva cărți destul de vechi cari, mai târziu cred că vor avea o valoare istorică, literară și filologică destul de însemnată.

Indemnat de aceste considerații și temându-mă ca nu cumva mai târziu aceste cărți să se ruineze sau să se distrugă chiar, am găsit de cuviință să le menționez, una câte una, în acest locșor, atrăgând atențiunea celor competenți asupra lor.

Astfel semnez un „Octoch“, tipărit cu litere chirilice, destul de clar și citeț.

Pe prima pagină cetim:

Octoich, acum întâiu tipărit pre limba românească spre înțelegerea de obște și tipărit intru al 24 de ani a înălțatei domnii prealuminatei oblăduitor a toată țara românească, Ioan Kostandin Basarab Voevod, cu toată cheltuiala prea sfințitului mitropolit al Ungrovlahiei Ki Antim Ivireanul. În slănta mitropolie a Târgoviștei. La anul dela Chiistos 1712, de George Radovici.

În numerile viitoare voi publica textele primelor pagini din celelalte cărți, anume din: „Kiriakodromion“ o cazanle tipărită în anul 1679, „Molitvelnic“ din 1784, „Floarea cuvintelor“ tipărită în anul 1766, și din „Triodon“ adică treicântări, scoasă din tipar la 1751.

R. G.

Prin vânturi ce latră

de Aron Cotruș

Prin vânturi ce latră
sui cu pași de piatră
poteca răzleață
— cățeaua 'ndrăzneală —
ce schioapă și 'ngheață
către stîni de ceață...

arșițe mă coc...
umbra-mi: greu cojoc
parcă-ar fi de foc...
parcă-aș duce-așa,
pe cărarea grea,
veacurile 'n ea...

pașii se smulg greu,
pare că, mereu,
drumul rupt în stîncă
îi prinde și-i mîncă...

și așa cum sui
pieptul muntelui,
un gînd ca un cui:
uită turma! nu-i!
caut-o, de poți,
peste munții toți,
peste munții toți...

și cum mă 'ntărit
după-atît urît,
sîngerînd, în git,
se 'ntîlnesc deavalma
ruga și sudalma...

cum mă duc haihui
ochii văd ce nu-i...
pașii, ruși domol,
calcă parcă 'n gol,
peste munți silhii:
turme-a nimănu...
turme-a nimănu...

printre crengi de sînger,
cînd diavol, cînd înger,
cu soarele sînger...
părăul — alb țap
se dă peste cap...
vîntul-orb dulău
se prăvăle 'n hău...
codru 'mbătrînit
pleacă spre-asfințit...
și-ori pe unde-apuci,
ca niște năluci
tufe, stînci tresar
parcă-s oi de jar...
parcă-s oi de jar...
ochii văd, nu văd...
e-ajun de prăpăd?
furtună 'ucerută?
ori munții se mută?

cum sui, cum nu sui,
un gînd ca un cui
mă înjunghie, sui:
uită turma! nu-i!
caut-o, de tot,
printre anii hoți,
peste munții toți...
peste munții toți...

Eugen stătea în cameră și citia. Ușa se deschise brusc... Intră Virginia veselă cu o cutie de bomboane în mână. Le oferi timidă profesorului ei și rămase tăcută, cu mâinile ca pentru rugăciune...

Eugen o invită să stea... Ea răspunse că nu poate, deoarece părinții nu știau unde e dusă...

Și totuși nu putea pleca. Incepu să alerge prin cameră, lua câte o carte, o pune la loc și parcă ar fi vrut ca cineva să vorbească, să taie tăcerea insuportabilă și dure-roasă... Ar fi vrut dar nu putea...

Parcă avea ceva în gât, parcă o ființă invizibilă îi pune mâna la gură...

Se uitau unul în ochii celuilalt ca ntr-o mare neliniștită și câte nu-i spunea privirile lui!

Eugen se ridică de pe scaun, îi luă mâinile mici în ale lui și roșindu-se, — în fața elevei lui — le sărută... Virginia lăsă capul în jos, roșindu-se...

Inconștient, îi cuprinse mijlocul, iar ea — ca un copil timid — lăsă capul la pieptul lui, cum îl lăsa altă dată la al mamei... Eugen îi spuse ceva, dar ea nu auzi...

Nu știa dacă e vocea lui, sau a ma-

mei, care o desmerda atât de mult și-i cănta la ureche... Se lipia tot mai mult de pieptul lui și 'n momentul celor mai puternice emoții, buzele ei ferbinți se întâlneau cu ale lui... Tremura ca de friguri în brațele lui și cu ochii închiși — ca și cum ar fi vrut să creadă că visează — îi cuprinse tremurând capul și se restogoli pe pat alături de el...

Și zilele au trecut ca pasările răslețite ale nopții...

Au trecut doi ani și Virginia e elevă în clasa VII-a, iar Eugen profesor la liceul de băieți și cu o complectare de ore la liceul de fete.

Dar dispăruse totul din Eugen de altă dată...

Virginia era tot eleva Săndulescu Virginia, iar el severul profesor care nu râde nici în fața celei mai frumoase comedii, după cum îl caracterizau elevele...

Anul trecuse cu mici emoții pentru Virginia.

»Tânărul profesor Negrea, mai sever ca orice profesoară a liceului, nu se mai gîndește la mine... la acea seară, își zicea Vir-

ginia... și... poate nici unei profesoare tinere nu-i zâmbește, dacă e atât de sever și atât de sgârcit în note și pentru ea, care-l sărutase cu atîta foc și care se svârcolise în brațele lui... atunci... în seara aceia... atât de fericită...

*

E într-o Miercuri. În ora a doua clasa VII-a avea teză la istorie. Săndulescu Virginia ocupa loc în banca întâia, după cum fusese așezată de d-l profesor care, pentru ca vreo elevă să nu copieze de la alta, le așezase câte una în bancă așa fel ca să nu se poată uita una în teza celeilalte.

Din ambele subiecte, Virginia nu putu să scrie nici un rând. Citise doar seara acele bucăți, dar îi era imposibil să-și amintească cât de puțin...

Mai erau zece minute până la terminarea orei; toate elevele duceau caietele la catedră și Virginia nu scrisese nimic...

Cu mâna tremurândă, scrise pe un colț al caietului:

»SĂNDULESCU VIRGINIA
clasa VII-a«

Iar mai jos, sub cele mai puternice emoții cu aceiași mână tremurândă și cu o caligrafie indescifrabilă, scrise:

»VĂ IUBEȘTE«...

G. Micu Delabăsești,

Aspecte de examene

Un grup de tineri veseli parcurg în ritm cadențat cărările atâtor generații... Exuberanță tinerească pretutindeni, doar zâmbetul vag al unora mai slabi de constituție sfarmă uniformitatea vieții studentești.

Aceeași sală ce e martorul atâtor consumări și taine... Sgomot... discuții mai mult sau mai puțin logice, o vorbă de spirit ce desmorțește câțiva uitați al destulului ce-și văd sfârșitul vieții totdeauna solitare în haosul examenelor.

Liniste... Grav și tăcut intră un as al științei... Poate cele mai tănuite mistere ascundeau culele de pe fruntea premierului în acele momente. Constituția... Organizația de stat... sau tot ce un student în decursul unui an n'a văzut și n'a auzit... și calvarul e prezent. Un cuvânt, două și totul a luat sfârșit spre satisfacția chibiților postaji la spatele adorărilor și mai ales adoratorilor ce-și consumă creierul în sunetele perpetue ale șoaptelor numite academice.

Plăpând un coleg își încearcă conștiința și ferm convins că e pregătit, își așteaptă rândul liniștit, privind cu emfază un minoritar extenuat înainte de a fi fost audiat.

Discuții vehemente, priviri intunecate și întrebătoare!... Comentariile încep și fiecare asistent pledează în favorul celui interogată, dezavuând pe profesor și combatându-i în același timp principiile „inexacte”. Șicândi ații răd buimăciți de atmosfera ceremonială dinaintea, invitând pe chibiți și acuzatorii profesori la un „fleac” de cinstă ce se întinde la infinit...

Colegii rămași în sală manifestează neliniște și atitudine veselă a unuia nu încântă căluși de puțin. Incepe propriul calvar și aceleași scene se repetă.

Însfârșit a doua etapă...

Nervos cu accente grave, pe cari unii le clasifică drept „aluristice” poposește în fața studenților alt maestru ce ne introduce în „Magister vitae”... a dreptului român. Îți face impresia unui om simpatic a cărui bunătate se desprinde de pe figură-i blândă și adeseori predispusă la scene hazlii. Convins de cunoștințele vaste ce posedă vorbește mereu și binevoitor sau mai rar intrigat aruncă ochii spre candidatul ce face pe mutul. Băjbăe candidatul un cuvânt și știința maestrului începe din nou desfășurarea evenimentelor istorice. Candidații zămbesc satisfăcuți, atingându-și cu bucurie ghenunchii — pe sub bănci — în semn de adâncă mulțumire, uneori aprobând sau silab'sind din când în când câte un cuvânt ce incidental le-a mai rămas din volumul litografiat. Și examenul natural că e luat intrucât d-nul profesor nu s'a enervat și dacă studentul nu s'a amestecat în discuție.

Muțenia a cuprins pe toți. În ușă apare „spaima dreptanghiilor”... Mai tăcut și mai posomorât ca totdeauna... Preludiul unei examinări ce va promova doar doi candidați din blocul de treizeci supuși la examene. Apelu începe... Ritos se aude în sală... D-nul Titus Hațegan, Naghi Iosif... și corul răspunde îngrijat de soarta lor: absenți. Profesorul pare vădit nemulțumit, făcându-și doar notele obișnuite...

Examinarea începe... Se aude ca prin vis o dudue ce-și macină cunoștințele... cam reduse dealtcum, un indiciu că respectiva conta pe farmecele arhicunoscute, dar care nu au amăgit pe maestru... Grația fermecătoare a ceritoare a desnădăduit întreaga pleiadă a colegelor, deoarece sperau că unicul criteriu de selecțiune ar fi aceasta... Și s'au înșelat amarnic... Străfulgerări se proiectează dela catedră și pe buzele tuturor se aude nesigur „actio ex stipulatu”. Maestrul meditează... își privește mut discipolii și cu o alură gravă mulțumește în semn de nemulțumire...

Lumina becurilor din sală se înfrătea cu primele valuri de negură, când maestrul ieși din mediul unde provocase aspecte mortuare.

Destindere generală... Anul preparator e terminat și balicii din oră în oră pot fi promovați în anul I., doar figura maestrului apare unora amenințătoare. Situație neclară.

Examenale își au farmecele lor și mai ales în momente nehotărâte când fără să aștepti promovarea, te observi clasat între primele serii. Promovați sau respinși își potolească amarul la „botul calului”... unde nu mai există maestri și cerberi... Vinul curge spumos, iar muzica acompaniază în surdina corul improvizat de moment, ce în delir cântă!

„La Drept roman
Cătuneanu m'a trănit
De-atuncea m'am lăsat
De chef și de iubiri”.

Și vinul curge și mai abundent... E frumoasă viața de student, însă foarte grea e mai ales în toiu examenelor și în toiu iernii.
Augustin Ilieșiu
student.

Curiozități

Conferința despre Jules Verne

Luna comemorativă a operei lui Jules Verne, organizată de biblioteca din Leningrad, și-a inaugurat programul cu o conferință asupra romanului „Douăzeci de mii de leghe sub mare”. Romanul a fost pus în legătură cu descoperirile științei moderne făcute în fundurile oceanului.

Mai multe mii de copii și un mare număr de adulți au asistat la această conferință.

Ținutul cel mai frigid de pe glob

Până în prezent fusese stabilit că ținutul cel mai frigid de pe globul terestru era situat la Verkhojansk (extremitatea de nord siberiană). Acest oraș era denumit polul frigului.

Observațiile „Institutului Arctic” au putut să stabilească că temperatura în micul sat Omeikov, din Yakoutie, e și mai scăzută. În această regiune termometrul coboară sub 65 centigrade.

Secretele olăriei antice

La Tachkent, olarul Oumaroff a reușit, după lungi cercetări să descopere secretul minunatei străluciri a mozaicului olărilor din secolul al XV-lea și al XVI-lea.

Sub direcția sa, au început lucrările de restaurare a mozaicului care împodobește celebra „Moschee aplecată” din Samarkand.

Lupta contra malariei

Conferința delegației organizărilor pentru protecția sănătății din Asia centrală, se ține la Tachkent. Delegați din 50 de regiuni de unde bătuse malarie, au elaborat măsuri de luptă contra groazniciei boale. Vara aceasta, 2000 de cameni din aceste regiuni vor participa la lucrările întreprinse în acest scop.

Zeci de avioane vor pulveriza substanțe antiseptice pe o suprafață de 315.000 de hectare.

Petrol aproape de pol

Un sondaj efectuat la Capul Nordvik (oceanul Arctic) a găsit la o adâncime de 183 de metri un strat de gresie conținând țiței.

Abundență de secerătoare și mașini de treierat în U. R. S. S.

Consiliul comisariilor poporului din U. R. S. S. a luat hotărâri importante pentru a înmulți producția de secerătoare și mașini de treierat și pentru a determina sovhozurile să le întrebuințeze în timpul recoltei din 1935. Uzinele vor trebui să livreze în cursul primului trimestru 15.000 de secerătoare și mașini de treierat cari vor permite să se secere 90% din suprafețele însămanțate de „Sovhoz”, față de 73% din anul trecut.

Un nou pipe-line

Un nou pipe-line (conductă de pet ol) de o lungime de 1200 kilometri va lega Makhatch cu Voroneje. El va fi cel mai lung din lume. Prima secțiune a acestui pipe-line, care va trebui să se termine în cursul acestui an, va porni dela Makhatch Kala la Grozny. Aceste rafinerii vor primi prin această cale, țiței din Baku.

Colțul vesel

Intre doi prieteni

— Apropos, dragă, ce crezi, o fi existat Sodoma și Gomora?

— Ei, asta e, nici nu mai încap în doială! Le-am văzut doar eu la cinematograf.

Intre negustor și client

Pe strada Lipsani, un proaspăt îmbogățit de război se lovește de un biet negustor ambulant. Aceasta crezând că e rost să-și plaseze marfa, îl apostrofează:

— Boerule, nu cumpărați ceva?

— Ehe, pe vremea asta de criză e mai bine să-ți mănânci marfa.

— O fi boerule, dar vezi că eu sunt negustor de ace... sau poate vreți să le mâncați dvs?

Aces de sinceritate

Cu ocazia sărbătorilor evreești, doi evrei certați de multă vreme au fost împăcați aproape cu deasila de anturajul lor.

După sărbători, unul dintre cei doi eroi, spune celuilalt:

— Dragul meu, îți doresc cu ocazia sărbătorilor tot ce mi do'egști și tu mie.

Celălalt, e înervat, se adresează celorlaltă dimprejur, spunând: uitați-vă la el! Iar mă blestem!

Medic deștept

Un bolnav de tuse convulsivă, se prezintă la prietenul nostru Mitică. Cerându-i un sfat pentru a scăpa de această pacoste, Mitică, improvizându-se doctor, îi prescrie sare amară: La aceasta, bolnavul îl întreabă mirat:

— Ce legătură poate avea tusea cu stomacul?

— Ia dă o doză puternică de sare amară și mai încearcă de mai tușește!

Are dreptate

— Fi bun te rog și împrumută-mi o sută de lei, se adresează un tânăr ușuratic unui prieten al său, mult mai solid.

— Nu-ți dau nimic - îi răspunde el fiindcă nu ești sincer.

— Dece nu sunt sincer?

— Fiindcă dacă erai sincer, mi te adresai astfel:

— Te rog, fi atât de tâmpit și împrumută-mi o sută de lei.

Tragerea titlurilor

împrumutului intern

Ziua I.

Joi dimineață, la ora 10 s'a făcut la ministerul de finanțe, tragerea titlurilor împrumutului intern.

S'au tras câștigurile de 1200 lei.

Iată numerile câștigătoare:

CÂȘTIGURI A 1.200 LEI

851.081-100;	1.560.281-300;	397.761-80;
988.561-80;	3.233.461-80;	1.554.161-80;
2.027.861-80;	492.901-20;	3.729.981-30.000;
3.496.101-20;	3.252.731-80;	2.053.601-20;
1.800.281-300;	1.593.561-80;	1.570.981-71.000;
3.506.121-40;	107.761-80;	2.467.161-80;
2.548.701-20;	1.464.541-60;	2.335.821-40;
1.929.591-40;	3.160.641-60;	2.158.721-40;
567.041-60;	2.469.361-80;	756.561-80;
90.061-80;	2.833.141-60;	554.641-60;
3.433.061-80;	2.211.341-60;	159.341-60;
1.414.481-500;	2.582.181-200;	2.641.181-200;
3.385.461-80;	1.246.281-300;	3.243.561-80;
1.595.561-80;	364.441-60;	174.581-600;
2.336.501-20;	1.749.361-80;	307.781-800;
1.923.921-40;	2.773.381-400;	957.741-60;
1.437.181-200;	2.047.521-40;	3.202.061-80;
1.503.061-80;	441.321-40;	2.337.121-40;
1.107.241-60;	354.241-60;	3.734.421-40;
2.370.161-80;	2.384.021-40;	873.701-20;
3.043.541-60;	3.551.821-40;	1.754.781-800;
2.269.981-70000;	2.857.301-20;	1.529.261-80;
1.432.661-80;	639.041-60;	749.801-20;
3.568.821-40;	3.143.761-80;	3.478.801-20;
2.014.981-15000;	1.753.301-20;	2.386.541-60;
3.632.321-40;	2.975.421-40;	338.261-80;
1.623.161-80;	327.901-20;	167.021-40;
3.614.141-60;	3.086.821-40;	191.641-60;
313.661-80;	1.166.961-80;	1.204.561-80;
3.528.521-40;	2.764.181-200;	1.826.021-40;
3.039.681-700;	2.864.721-40;	1.021.641-60;
3.261.921-40;	3.049.981-50000;	2.414.041-60;
2.16.861-80;	2.456.201-20;	1.881.941-60;
283.281-300;	950.541-60;	179.881-300;
234.381-400;	192.141-60;	1.669.281-300;
3.027.201-20;	2.177.461-80;	928.581-600;
560.481-500;	155.921-40;	2.571.801-20;
2.845.821-40;	1.639.981-40000;	861.781-800;
3.526.861-80;	546.201-20;	1.558.341-60;
1.370.461-80;	2.052.841-60;	3.190.521-40;
1.827.781-800;	203.761-80;	2.511.641-60;
2.988.041-60;	3.128.701-20;	1.473.581-600;
387.561-80;	1.822.161-20;	3.539.821-40;
1.138.201-20;	3.623.161-80;	348.221-40;
713.061-80;	3.384.141-60;	3.351.081-100;
3.339.021-40;	2.443.361-80;	2.410.141-60;
1.416.661-80;	2.797.441-60;	1.138.101-20;
3.69.441-60;	1.758.421-40;	927.681-700;
2.442.401-20;	2.057.381-400;	876.801-20;
1.917.141-60;	1.040.841-60;	1.263.141-60;
3.308.841-60;	904.581-600;	226.021-40;
2.520.541-60;	1.733.341-60;	302.801-20;
3.478.081-100;	285.261-80;	3.243.181-200;
3.481.961-80;	695.481-500;	275.241-60;
2.041.321-40;	3.106.561-80;	2.997.141-60;
1.883.761-80;	3.670.081-100;	1.554.081-100;
2.365.981-66000;	1.668.201-20;	165.301-20;
1.523.021-40;	1.838.841-60;	2.995.341-60;
1.314.661-80;	2.833.601-20;	2.494.381-400;

Continuare în numărul viitor

PAGINA POLITICĂ

Politica externă

In ajunul Înțelegerii Balcanice

Cu ocazia zilei de 10 Mai, Capitala va găzdui delegațiile Iugoslaviei, Greciei și Turciei, cari vor discuta și hotărâri asupra unei acțiuni comune în fața evenimentelor politice europene, după ce celălalt bloc al statelor apusene a hotărât la Stresa și Geneva, linia sa de conduită.

Desigur că de felul cum au fost primate problemele europene de către marile puteri, depinde atitudinea Conferinței Balcanice. Aceste state ale sud-estului, închid înăuntrul granițelor lor, un aparat solid, cu pereții insensibile manevrelor lăaturalnice. Aceste state cu cât fiecare din aceste state are de apărut un interes propriu, care poate deveni un punct al discordiei generale. Iugoslavia are oarecari conflicte cu Bulgaria și Italia, Grecia cu Anglia, Turcia deasemenea, cu politica colonială engleză, iar România are de luptat cu revizionismul ungar.

D. Titulescu, care a condus atât de dibaci acțiunea pentru asigurarea păcii Europei, va sesiza manevre oculte ale cancelarului Hitler care speră să facă din România, sucursala hitlerismului.

Și aci învederează din nou necesitatea stăvilirii expansiunii mișcării de dreapta, condusă de național-socialiștii lui Hitler, căci interesele noastre ca stat, integritate teritorială și unitate spirituală, ne cer să fim alături de acei ce ne-au ajutat la făurirea idealului național. Căci, sau urmăm politica Germaniei și atunci nu mai are nici un rost toată străduința eminentului nostru apărător d. Titulescu, sau stăvilim această influență complet dăunătoare și ne atașăm cu totul politicii marilor puteri și celor două blocuri din răsăritul Europei. În orice caz, conferința din 10 Mai va stabili un punct principal din acțiunea pentru menținerea păcii și anume: va consolida și perfectă înțelegerile între miniștrii de externe ai Înțelegerii Balcanice, pentru a completa cu acțiunile lor manifestările dela Stresa și Geneva.

S. P. B.

Cauzele și alianțele unui nou războiu.

În urma sesiunii extraordinare a „Societății Națiunilor” ținută în Aprilie la Geneva, a început o clarificare a poziției fiecărui stat, în cercul politicii internaționale, desemnându-se de pe acum, viitoarele alianțe într-un nou războiu. Această clarificare, a fost provocată de memoriul francez, susținut de Anglia și Italia, prin care se cerea condamnarea morală a Germaniei, pentru călcarea tratatelor de pace, prin introducerea serviciului militar obligator. Din atitudinea ce a trebuit s'o aibă fiecare stat față de aceasta propunere, se definește poziția sa de viitor. Deși rezoluția a fost votată în unanimitate, dar rezerva cu care unele state au adaptat-o, arată încrederea ce li-se poate acorda pe viitor. Germania, cu toată condamnarea ei, se înarmează mai departe, astfel că peste doi ani va dispune de cea mai puternică armată de pe uscat compusă din 5 milioane de soldați prevăzuți cu cele mai moderne puști, a căror glonte stăbate un înveliș de oțel de un cm. grosime.

Cu mitraliere și tunuri nenumărate cu trei mii de avioane militare și peste o mie cinci sute de avioane comerciale și civile, cari toate vor fi puse în serviciul aviației în cazul unui războiu. În ultimul timp în șantierul nemțesc se pregătește una din cele mai puternice flote de războiu. Iar pentru a-și asigura hrana soldaților într-un viitor războiu a încheiat o convenție secretă cu Polonia, care fiind o țară eminentă agricolă le va putea furniza grâul și porumbul necesar. De altcum din desbaterile dela Geneva, Polonia s'a dovedit a fi o fidelă aliată a Germaniei. Intențiile ei războinice sunt destul de vizibile, pentru ca lumea să mai poată fi înșelată, pe tema așa numitei demnități naționale. Franța, care întreține un serviciu de

spionaj din cel mai select, a fost informată din timp asupra acestor intenții, pe câtă vreme Anglia cu toată faima „inteligent serviciului” ei, abia acum și-a dat seama de adevăratele intenții ale Germaniei, când a văzut că pregătește o flotă de războiu cu mult mai puternică de cât cea care o întreține Anglia în apele din apropierea Germaniei. Anglia, deși are o flotă de războiu din cele mai puternice din lume, dar e împărțită aproape pe tot globul pământesc. Iar manoperele diplomației nemțesci de a despărți Franța de Anglia, micșorând astfel frontul care garantează pacea, au rămas zadarnice în fața interesului comun, a celor două țări. Blocul statelor ce manifestă intenții războinice, se compune din: Germania, Polonia, Ungaria și Bulgaria în Europa și Japonia în extremul orient. Interesul comun al Germaniei cu al Japoniei se întâlnește prin faptul, că ambele țări au o supra populație în raport cu pământul stăpânit de ei. Iar obiectivul principal este cucerirea unei bune părți din pământul Rusiei sovietice. Insulele locuite de Japonezi sunt un teritoriu prea mic, pentru expansiunea rasei galbene, iar deseale cutremure de pământ, i-au speriat într'atât, încât preferă să moară într'un războiu pentru cucerirea unei noi patrii decât să moară datorită unor capricii ale naturii. Iar Germania fără colonii și cu un pământ al patriei infertile, e sortită să aibă milioane de șomeri. Dacă diplomația ei ar fi fost mai abilă, fără a-și arăta colții revanșei, poate ar fi putut câștiga neutralitatea franceză, care e o țară capitalistă, în cazul unei invazii a nemților pe teritoriul rusesc. Japonia mai abilă în manevre diplomatice a încercat o sondare a terenului în această direcție, trimițând o întreagă pleiadă de diplomați la Paris, care au cerut consimțământul țării rusești de a le ceda o parte din teritoriul Siberiei asiatice, în schimbul reprimării bolșevismului și aducerii sale pe tronul rusesc. Poliția secretă rusească numită G. P. U. a aflat aceasta și astfel și-a micșorat activitatea comunistă în țările capitaliste, intervenind totodată pe lângă guvernul francez, de a nu admite un asemenea complot pe teritoriul său. Astfel guvernul Franței a întâmpinat cu o dărză ripostă intervențiile diplomatului japonez, aceasta datorită și faptului că Franța cunoaște secretul pactelor militare, încheiate între Japonezi și Germani. Armata germană și japoneză reprezintă o forță considerabilă ce ar putea primejdui pacea lumii întregi, întrucât nici America n'ar rămâne pasivă, în fața unei agresiuni din partea Japoniei, care i-ar primejdui enormele interese economice ce le are în extremul orient. Dar armatele engleze, franceze, italiene, rusești, a micii înțelegeri și a înțelegerii balcanice reprezintă o forță cu mult mai mare, datorită cărui fapt izbucnirea unui nou războiu va fi îndepărtat.

S. T.

Probleme economice.

Scumpirea vieții

Concomitent cu scăderea salariilor și cu accentuarea crizei, prețurile cresc la articolele de primă necesitate. S'a mărit prețul zahărului, prețul cafelei și acum în urmă, deși ploile de primăvară au prilejuit o recoltă frumoasă de zarzavaturi, piața legumelor înregistrează urcări de speculă.

În timp ce masele consumatoare abia pot să-și cumpere cele necesare traiului, marii angrosiști dau ordine la Constanța să se arunce în mare vapoare cu portocale. La fel ca la noi s'a procedat și în America, unde sute de vagoane de cafea au fost arse pe câmp, pentru ca supraproducția să nu inunde piețele, depreciând prețurile.

Marile trusturi vor să înfrângă ordinea normală a economiei mondiale, bruscând liberul joc economic printr'un intervenționism brutal și spoliatar. Aceste măsuri însă, strâng tot mai unite rândurile masei consumatoare. Comitete cetățenești se înființează pe tot întinsul țării, cerând guvernului stăvilirea neînfrânată a speculei.

Până în momentul de față guvernul nu a putut lua nici o măsură care să temperze dorința de îmbogățire a marelui capital, în dauna populațiunii nevoiașе, care se sbate sub spectrul crizei și șomajului.

Ceapa se vinde aproape cât carnea, iar alimentele celelalte de strictă necesitate și-au mărit prețurile enorm, într'un interval de câteva săptămâni. Firește, era de așteptat ca prețurile să crească înaintea sărbătorilor, dar indicele la care au ajuns este deadreptul scandalos.

De curând, guvernul a căutat să soluționeze prin noi măsuri, valul de scumpete care a cuprins piața. A fixat, anume, la 50 de articole de primă necesitate, prețuri „normale” fixe a căror stabilitate e apărută de o serie de măsuri restrictive.

Nu știm ce eficacitate vor avea aceste măsuri și până la un punct, ne îndoiim că ele vor coborî prețurile de speculă la un nivel „normal”. Fiindcă, deocamdată, guvernul stă la cheremul marilor trusturi. Conflictul dintre trustul cimentului și ministerul de industrie și comerț, nu a putut fi aplanat nici până în prezent. În schimb, trustul a trecut la represalii, nemai livrând ciment pe pe piață, în dauna întreprinzătorilor cari se văd siliți să sisteze lucrările, deși abia a început sezonul de construcții. Faptele sunt, credem, concludente. Așteptăm, totuși, împreună cu toată țara, soluția salvatoare.

S. P. B.

Citiți și răspândiți „Zarandul”

— Un nou rege. Țigani din Polonia intrunindu-se în adunare națională, și-au ales pe Mihail al II-lea Kiwick, de rege absolut pe tot cuprinsul țării poloneze.

— Câți români sunt în America? „The World's Almanach” — o lucrare voluminoasă care apare anual la New York, publicând informații și statistice, — aduce interesantă informație că în țara lui Columb, s'ar afla peste 263.000 români, stabiliți definitiv acolo.

Cea mai mare colonie românească se află în orașul Detroit, unde se spune că ar fi peste 35.000 români.

— Un proces de durată. Tribunalul Ilfov, S. III, s'a pronunțat zilele trecute în procesul bornelor și traficului de păduri dela Ministerul de domenii, afacere care a avut mult răsunet în opinia publică acum 5 ani.

Fostul subsecretar de stat d. Aurel Dobrescu, a fost achitat în unanimitate, neputându-i se pune în sarcină nici o vină.

Atât la instrucție cât și în timpul desbaterilor procesului, care a fost de lungă durată, s'au ivit nenumărate întorsături cu adevărat senzaționale și din care cauză, abia după trecere de 5 ani, s'a putut face lumină în această afacere.

D. Aurel Dobrescu a fost apărut de d-nii avocați: Gr. Periețeanu, Virgil Potârnică, dr. Dion Moldovan și Alecu Ionescu, cari în fața instanței de judecată au demonstrat că, toată afacerea se reduce la o înscenare a adversarilor politici ai acuzatului.

— Sediul Federației presei. „Federația presei din provincie” și-a stabilit cu începere de azi, sediul în Capitală, la agenție „Serviciul Presei”, București I., Pasajul Imobiliară, Scara C., mezanin.

Toate comunicările privind „Federația” urmează să se adreseze de azi încolo la noua adresă.

LUCREZ

cămăși bărbătești,
tot felul de lingerie. — Prețuri moderate.

IRINA BARTOȘ

Restaurant Clottea

— DE-ALE PLUGĂRIEI —

De vorbă cu sătenii.

Un nou isvor de venit

Un gând bun al conducerii societății „Mica” din Brad, pentru ridicarea economică a Zarandului, a fost și acela — fiindcă nu-i singurul — de a încuraja creșterea viermilor de mătase în acest ținut.

Scopul acestei îndrumări este de a mai creia locuitorilor din Zarand încă un isvor de venit, cu foarte puțină osteneală.

Locuitorii Zarandului, se trudesă, — în mare parte în zadar — cultivând cereale (bucate) pe dealuri.

Viermii de mătase aduc ca și pomăritul un venit frumos, după cum am spus, cu foarte puțină osteneală.

Ei se pot foarte bine îngriji de către copii, fără să le răpească nici lor prea mult timp; încât pot merge la școală, pot îngriji vitele și alte treburi.

E un lucru pe care copiii dacă-l învață — și îl învață foarte ușor — îl fac cu multă plăcere.

De aceea e bine ca fiecare om care are un dud (frăgar), să ceară câțiva viermi de mătase dela societatea „Mica”.

Viermii se dau cu totul gratuit. Totodată se primesc și sfaturi cum să se îngrijească. Sfaturi, cred că se vor mai da și în acest ziar.

Pentru a lua o dezvoltare mare creșterea viermilor de mătase, societatea „Mica” a adus în regiune câteva mii de frăgari. Unii din ei i-a pus pe marginea drumurilor, alții i-a împărțit, și împarte mereu, fără nici un leu, la cine dorește să planteze.

Deci cine dorește să pună frăgari să se adreseze Dlui Ing. Damian, care stă la în demâna oricui, cu multă bunăvoință, și cu sfaturile D-sale prețioase.

Fac apel și la Dnii învățători să îmbrățișeze cu multă căldură această acțiune și s'o susțină. E foarte nimerit ca să se crească la școală, cu elevii, viermi de mătase, pentru ca în mod practic, copiii să fie inițiați în creșterea lor.

Să se pună în legătură cu Dl Ing. Damian și să-i dea concursul la toate acțiunile frumoase ce le duce cu mult zel, pentru ridicarea acestui ținut.

Merită să fie cunoscut că societatea are un program bine definit de o îmbunătățire a gospodăriilor sătești, pentru care face multe jertfe.

Dar oricât de multă bunăvoință și oricât de mari ar fi jertfele din partea soc., fără înțelegerea din partea noastră a tuturor, acțiunea nu va avea mare succes.

Dacă acțiunea cultivării în mare a duzilor și deci creșterea viermilor de mătase va fi înțeleasă, vom ajunge în curând — 10-16 ani — să avem în Zarand o industrie înfloritoare a mătasei, care ar lua proporții mari. Și această industrie și-ar mări cu timpul tot mai mult raza de activitate. Aceasta pe lângă că ar fi o mare binefacere pentru ținut, dar privită din punct de vedere național, ne'ar s'uti de a mai fi treburi străinătății pentru mătăsuri, fiindcă se știe că mătăsile se aduc din străinătate.

Câți bani muncii de-ai noștri se scurg anual alara din țară pe mătăsuri... Mai ales că mătasea pătrunde tot mai mult în satele noastre! E un curent ce nu se poate stăvilii.

Frăgarului îi priește foarte bine în Zarand. Ei nici nu-i pom prea pretențios. Crește bine și în locurile mai slabe.

Pe marginea drumurilor, pe coaste surpate — unde este însă un strat mai gros de pământ, nu ca la salcâm (acaț), crește destul de bine.

Drumurile noastre să fie pline cu duzi. Dar pentru aceasta se cere ca fiecare om să fie pătruns de însemnătatea lor, să-i respecte, să-i apere, să-i îngrijească ca pe-o avere națională.

Curtea iarăși să fie plină cu duzi, ca pe lângă frunză, duduile formează o hrană foarte bună pentru păsările din curte.

Gândiți-vă zărâdeni, ce înfașurare frumoasă ar avea ținutul nostru, dacă drumurile noastre ar fi plantate cu frăgari, curțile noastre la fel. Ce bogăție mare ar fi frunza, fragile lor.

Puneți cât mai mulți frăgari și creșteți viermi de mătase.

Dobton.

Memoriul înaintat de Federație, în această chestiune, și care cerea pentru membrii ei măcar un minimum de 12 călătorii gratuite pe C. F. R. nu a fost soluționat favorabil de către direcțiunea C. F. R.

O expoziție a presei

După ce s'a discutat chestiunea mijloacelor materiale, hotărându-se să se țină o serie de șezători în întreaga țară, s'a decis să se organizeze în cursul lunii argust, o expoziție retrospectivă a presei în Capitală.

Comitetul a hotărât să-și țină congresul la Brăila, între 20 Iunie — 20 Iulie, în cadrul lunii „Brăilei”

După ce s'au mai discutat și alte chestiuni profesionale, între cari chestiunea sanatoriului dela Bugaz, s'a citit o scrisoare a d-lui Ion Dragu, directorul general al presei, care promite tot concursul său Federației.

Prețul hârtiei

D. Marcel Stănescu, ridică chestiunea prețului hârtiei, cerând să se revizuiască prețurile de astăzi, cari sunt mai mari față de cele ale ziarelor din Capitală. D-sa spune că presa din provincie este persecutată de trustul hârtiei.

D. G. M. Ivanov a răspuns că s'au făcut intervențiuni până și în parlament privitor la această chestiune și că ea se înglobează în cadrul normal al situației economice actuale. Cu toate că până acum nu s'a obținut un rezultat apreciabil în această chestiune, d-sa anunță o neîncetată luptă pentru satisfacerea acestui deziderat, care condiționează însăși viața și existența ziarelor din provincie.

Membrii comitetului au ascultat apoi, o alocuțiune de închiderea ședinței, rostită de d. avocat George Marin, directorul „Serviciului Presei”. D-sa a mulțumit în numele instituției pe care o conduce, membrilor Federației pentru încrederea arătată, exprimându-și dorința ca de aci încolo, legătura dintre ziariștii provinciali și „Serviciul Presei” să fie cât mai strânsă.

S'a servit o gustare, la care au luat cuvântul d-nii prof. univ. Predescu-Rion, av. George Marin și Al. Fechner, din partea „Serviciului Presei”, cari au arătat câteva din detaliile tehnice, referitoare la mecanismul acestei agenții de presă.

D-nii G. M. Ivanov, V. Molin, V. Cristofir și alții au mulțumit pentru ospitalitatea acordată Federației, de către „Serviciul Presei”.

Intrunirea Federației Presei din provincie

Chestiunile dezbătute — Hotărârile comitetului

la orele 11 dim.

a avut loc în sala cea mare a agenției Serviciului Presei, ședința comitetului de conducere a Federației Presei din provincie.

A prezidat d. G. M. Ivanov și au asistat peste 50 de ziariști din provincie și din Capitală, din care notăm pe dnii: Virgil Molin, secretarul general al Federației, Basile Clony, vice președinte, Arhimandritul Scriban, Marcel Stănescu - Brăila, Eugen Cealac - Călărași, V. Cristofir, Hușca, D. Iov., I. Nicolau, S. Francois, D-na Karakașova, ziaristă din Sofia, Al. Fechner, George Marin, directorul „Serviciului Presei”, Paul Samoil, director comercial al aceleiași instituții, N. Orester, I. Cherbis, Em. Samoila, I. Bănățeanu, Al. Preda, Chirițescu, prof. universitar Predescu-Rion, prof. Grigorescu, avocat Șaceroțianu, etc. etc

D. N. G. Ivanov deschide ședința mulțumind „Serviciului Presei” pentru bunăvoința arătată Federației, căreia i-a oferit sediul în birourile sale din pasagiul Imobiliara. Aduce elogiul d-nei Karakașeva, reprezentanta presei bulgare.

D. Virgil Molin arată că sediul central al Federației va fi de astăzi înainte la „Serviciul Presei” din Capitală.

Se trimite apoi o telegramă de condoleanțe d-lui Jean Banciulescu, care a avut durerea să piardă pe fratele său, comandantul aviator Banciulescu.

Deasemenea, se hotărăște trimiterrea unor telegrame omagiale d-lor Eugen Filoti și I. Dragu.

Casa de pensuni a ziariștilor.

Se trece apoi la ordinea de zi. Primul punct îl constituie chestiunea Casei de retrageri și pensuni a ziariștilor. D. Molin dă explicații, arătând că d. deputat Modreanu fusese însărcinat să ridice în parlament chestiunea reducerii minimului cotizabil, dela 3.000 lei la 1.500 lei.

Mai iau în această chestiune cuvântul, dnii G. M. Ivanov, Em. Samoila, C. Zilișteanu, I. Nicolau, Brăila, M. Orester, etc. cari fac diferite observații asupra legii care prin surprindere a fost votată de către Corpurile legislative.

S'a hotărât ca o delegație să redacteze un memoriu care se fie înmănat d-lui N. Batzaria.

Reducerea pe C. F. R.

Luându-se în discuție chestiunea acordării unei reduceri de 75% pe C. F. R. pentru ziariștii cari n'au permise gratuite, precum și a unei reduceri de 50% pentru familiile lor, s'a decis să se facă o intervenție la președintele consiliului de miniștri.

